

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Tdo/12/2014
Identifikačné číslo spisu:	1312010276
Dátum vydania rozhodnutia:	26.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Šimonová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1312010276.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 26. marca 2014 v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Pavla Polku v trestnej veci obvineného X. L. pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. c/ Tr. zák. a iné, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 1 T 71/2012, o dovolaní, ktoré podal obvinený X. L. proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 2. októbra 2013, sp. zn. 1 To 45/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného X. L. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava III, sp. zn. 1 T 71/2012, z 23. januára 2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 1 To 45/2013, z 2. októbra 2013 bol obvinený X. L. uznaný za vinného z prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 3 písm. c/ Tr. zák. a s prečinu neposkytnutia pomoci podľa § 178 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

1/ dňa 22.01.2012 v čase o 23.30 hod. viedol v Bratislave osobné motorové vozidlo Škoda Octavia, EČV: I. s ktorým jazdil po Rybníčnej ulici v smere od ulice Pri Starom letisku k NAY Elektrodomu, kde za kruhovým objazdom „Rybníčná - Pri Starom letisku - Roľnícka“ prešiel na Rybníčnej ulici do protismeru, kde čelne narazil do protiídúceho osobného motorového vozidla BMW 730, EČV: I., ktoré riadil vodič A. F., ktorý pri dopravnej nehode utrpel zranenia -pomliaždenie pravej ruky, pravej nohy, úraz siedmeho krčného stavca s dobou liečenia 14-15 dní, určenou znalcom z odboru zdravotníctvo Prof. MUDr. Jozefom Lohnertom, CSc. Na vozidle BMW 730 vznikla totálna škoda vo výške 15.938,-€ určená na základe znaleckého posudku znalca z odboru dopravy Ing. Igorom Simkom. Nakoľko obžalovaný javil známky požitia alkoholu, bol podrobený dychovej skúške elektronickým prístrojom Alcotest 7410, ARNJ-0025, ktorým bola zistená v dychu obžalovaného hodnota 0,68 mg/l alkoholu,

2/ obžalovaný ako vodič osobného motorového vozidla Škoda Octavia EČV: I. potom, ako spôsobil dňa 22.01.2012 v čase o 23.30 hod. v Bratislave, na Rybníčnej ulici dopravnú nehodu bez toho, aby zistil zranenia a zaistil pomoc pre poškodeného účastníka dopravnej nehody A. F. z vozidla, ktoré viedol

vystúpil a z miesta nehody utiekol.

Za to bol odsúdený podľa § 178 , § 38 ods. 2, § 36 písm. 1/, § 37 písm. m/, § 41 ods. 1 Tr. zákona k úhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Obvinenému bol podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkého druhu na dobu 36 (tridsaťšesť) mesiacov.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. poriadku súd poškodeného A. F., nar. XX. O. XXXX, trvalé bytom I., A. č. XX, s nárokom na náhradu škody odkázal na konanie vo veciach občiansko-súdnych.

Proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III podal odvolanie obvinený X. L.. Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 2. októbra 2012, sp. zn. 1 To 45/2013 odvolanie obvineného L. zamietol podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave podal obvinený X. L. prostredníctvom obhajcu dovolanie z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. por.

Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. obvinený uvádza, že došlo k porušeniu jeho práva na obhajobu prvostupňovým súdom, nakoľko mu bolo upreté postupom súdu jeho právo na záverečnú reč a posledné slovo. Dodal, že je pravdou, že udelil súhlas, aby sa hlavné pojednávanie vykonalo v jeho neprítomnosti, ale chcel byť prítomný na záverečných rečiach. Splnomocnenému obhajcovi dal súhlas, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti, nevzdal sa však svojho práva záverečnej reči a posledného slova, ktorú skutočnosť napadol i v odvolaní a je toho názoru, že to mohlo mať zásadný vplyv na výšku uloženého trestu.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por. odôvodnil obvinený tým, že verejné zasadnutie na Krajskom súde v Bratislave bolo dňa 2. októbra 2013 vykonané v jeho neprítomnosti napriek tomu, že dňa 1. októbra 2013 riadne doručil svoju práceneschopnosť, ako i Listinu o vypovedaní plnej moci obhajcovi. Z odôvodnenia odvolacieho súdu vyplýva, že nebola naplnená zákonná podmienka uvedená v § 293 ods. 8 Tr. por., a síce, že obvinený písomne nepožiadala, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo za jeho prítomnosti. Obvinený v tejto súvislosti dáva do pozornosti skutočnosť, že už dňa 2. septembra 2013 požiadal krajský súd pri predchádzajúcej žiadosti o odročenie verejného zasadnutia dňa 2. septembra 2013, aby sa nepojednávало v jeho neprítomnosti.

Obvinený X. L. v dovolaní podanom prostredníctvom obhajcu žiadal, aby najvyšší súd vydal tento rozsudok:

„Najvyšší súd SR z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. por. vyslovuje, že Rozsudkom OS BA III, 1 T 71/2012 zo dňa 23.01.2013 v spojení s uznesením KS BA, 1 To/45/2013 zo dňa 02.10.2013 v neprospech obžalovaného.

Najvyšší súd SR zrušuje vyššie citovaný Rozsudok a prikazuje OS BA III, aby vec v potrebnom rozsahu prerokoval a rozhodol“.

Najvyšší súd konštatuje, že súdny spis obsahuje i písomné podanie obvineného X. L. z 30. decembra 2013, doručené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky označené ako „dovolanie - doplnenie“ z obsahu ktorého vyplýva, že obvinený sám ešte pred podaním dovolania prostredníctvom obhajcu podáva dovolanie z dôvodov § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. por., pričom skutková i právna argumentácia je totožná s dovolaním podaným prostredníctvom obhajcu. Súdny spis ďalej obsahuje písomné podanie X. L., v ktorom ako otec X. L. sa stotožňuje s dovolaním svojho syna, nakoľko sa domnieva, že obvinený bol odsúdený okresným aj krajským súdom nezákonným spôsobom.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že postup prvostupňového súdu na hlavnom pojednávaní konanom dňa 23. januára 2013, považuje za zákonný, bez porušenia práv obvineného X. L.. V súvislosti s druhou námietkou obvineného poukazuje na rozsiahle

odôvodnenie rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, v ktorom súd podrobne rozobral možnosť konania verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného so záverom, že obvinený nespĺnil ani jednu zo zákonných podmienok pre odročenie verejného zasadnutia, pričom ustanovenie § 293 ods. 8 Tr. por. vyžaduje splnenie oboch podmienok súčasne, čo v prejednávacom prípade obvinený nespĺnil. Prokurátor navrhol dovolaciemu súdu, aby dovolaniu nevyhovel a odmietol ho v zmysle ustanovenia § 382 Tr. por., pretože nie sú splnené dôvody dovolania v zmysle ustanovenia § 371 Tr. por.

Najvyšší súd, ako súd dovolací, zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Tr. por.), bolo podané oprávneným procesným subjektom (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.); dospel však k záveru, že nie sú splnené dôvody uvedené v § 371 ods. 1 Tr. por.

V úvode svojej argumentácie dovolací súd konštatuje, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu. Požadovaný jeden opravný prostriedok predstavuje v trestnom súdnom procese v Slovenskej republike inštitút odvolania. Pokiaľ by zákonodarca zamýšľal urobiť z najvyššieho súdu tretí stupeň s plnou jurisdikciou, nestanovil by katalóg dovolacích dôvodov.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

1/ Zásada „právo na obhajobu“ vyjadruje požiadavku, aby v trestnom procese bola zaručená ochrana práv a záujmov osoby proti ktorej sa vedie trestné konanie, a je teda nevyhnutným prostriedkom úspešného výkonu súdnictva smerom k ochrane základných práv a slobôd. Jej legislatívne vyjadrenie a reálne zabezpečenie svedčí v podstate nie len o stupni demokracie v trestnom procese daného štátu, ale vo svojej podstate jej realizácia v čo najširšom meradle je nielen v záujme osoby, proti ktorej sa vedie trestné konanie, ale v záujme celej spoločnosti, pretože toto právo neplynie len z ochrany práv jednotlivca, ale aj zo záujmu štátu na zistenie pravdy. Podľa názoru dovolacieho súdu právo na obhajobu sa zaručuje ako základné právo fyzickej osoby, ktoré podlieha všetkým pravidlám, ktoré sa uznávajú pri ochrane základných práv a slobôd, a možno ho vnímať aj ako prostriedok nastolujúci spravodlivú rovnováhu medzi verejnými záujmami, ktoré sú predmetom ústavnej ochrany.

Zásada „právo na obhajobu“ obsahuje tri relatívne samostatné práva obvineného:

- právo obhajovať sa osobne, alebo
- právo obhajovať sa za pomoci obhajcu podľa vlastného výberu, alebo
- právo na bezplatnú pomoc obhajcu, ak obvinený nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu a vyžadujú to záujmy spravodlivosti.

Konštantná judikatúra právo na obhajobu, v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného, charakteristické pre príslušné štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod. V praxi to znamená, že o zásadné porušenie práva na obhajobu pôjde najmä vtedy, ak obvinený nemal v konaní obhajcu, hoci v jeho trestnej veci boli splnené dôvody povinnej obhajoby.

Dovolací súd poznamenáva, že obvinený nemá neobmedzenú možnosť výberu medzi právom obhajovať sa sám a právom na obhajobu za pomoci obhajcu. Slovenský právny poriadok pozná tzv. povinnú obhajobu obhajcom v prípadoch závažných trestných činov, mladistvých alebo osôb, ktoré nie sú schopné samé sa náležite obhajovať, osôb vo väzbe, vo výkone trestu a pod.

Pri skúmaní procesného postupu súdu prvého stupňa, dovolací súd nezistil porušenie práva na obhajobu obvineného X. L. zásadným spôsobom. Z prejavu vôle obvineného X. L. je nesporné, že výslovne požiadal, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jeho neprítomnosti (žiadosť na č.l. 183 spisu). Svoj prejav vôle nezúčastniť sa hlavného pojednávania obvinený X. L. neobmedzil na žiadnu časť hlavného pojednávania. Tým, že sa v skutočnosti ani hlavného pojednávania nakoniec nezúčastnil, vzdal sa práva osobnej obhajoby na hlavnom pojednávaní, vrátane práva na záverečnú reč a práva posledného slova.

Dovolací súd dodáva, že obvinený X. L. argumentami, ktorými odôvodnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. odôvodnil aj svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa. Krajský súd sa rozsiahlo a dostatočným spôsobom v odôvodnení svojho písomného rozhodnutia vypořiadal s argumentáciou obvineného X. L.. Dôvodom rozhodnutia odvolacieho súdu nemožno vytknúť žiadnu chybu alebo nedostatku z hľadiska prieskumu odvolacích námietok obvineného a z neho vyplývajúcich záverov odvolacieho súdu.

Keďže ani dovolací súd nezistil porušenie práva na obhajobu u obvineného X. L., ustálil, že dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v prípade tohto obvineného nie je dôvodný.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por.

Tvrdenie obvineného X. L. v dovolaní podanom prostredníctvom obhajcu, podľa ktorého verejné zasadnutie odvolacieho súdu bolo vykonané v jeho neprítomnosti, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky, nezodpovedá skutočnosti. Odvolací súd veľmi podrobným spôsobom rozviedol právnu argumentáciu na podporu svojho procesného postupu, keď verejné zasadnutie v konaní o odvolaní obvineného X. L. vykonal v neprítomnosti obvineného. S argumentáciou odvolacieho súdu sa dovolací súd v plnom rozsahu stotožňuje a rovnako je toho názoru, že odvolací súd mal splnené všetky zákonné podmienky k tomu, aby verejné zasadnutie mohol vykonať v neprítomnosti obvineného X. L..

V súvislosti s argumentáciou obvineného X. L., podľa ktorej už dňa 2. septembra 2013 požiadal (žiadosť na č.l. 230 spisu) krajský súd pri žiadosti o odročenie verejného zasadnutia 2. septembra 2013, aby sa nepojednávalo v jeho neprítomnosti, dovolací súd zastáva názor, že označená žiadosť má vzťah k verejnému zasadnutiu, ktorého termín bol určený na 2. septembra 2013 a nemožno ju vzťahovať aj na prípadné ďalšie verejné zasadnutia odvolacieho súdu. Dovolací súd vyslovuje názor, že podmienky pre odročenie verejného zasadnutia, upravené v ustanovení § 293 ods. 8 Tr. por., musia byť súčasne splnené pri každom konkrétnom verejnom zasadnutí a žiadosť obvineného v zmysle § 293 ods. 8 Tr. por. nemôže byť formulovaná paušálne do budúcnosti (pro futuro).

Dovolací súd uzatvára, že odvolací súd mal splnené všetky zákonné podmienky k tomu, aby verejné zasadnutie, na ktorom prejednal a rozhodol o odvolaní obvineného X. L., vykonal v neprítomnosti obvineného a nie je teda daný dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. d/ Tr. por.

Z uvedených dôvodov je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného X. L. nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/, písm. d/ Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného X. L. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.